

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

שער
שישי

קובץ
שלשלת האור

היכל
שביעי

מאמר

מה יפו פעמיך - תרמ"ט

מאת

כ"ק אדמו"ר

אור עולם נזר ישראל ותפארתו כקש"ת

מוהר"ר שלום דובער

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע מליובאוויטש

יוצא לאור בפעם הראשונה מכת"י

על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושבע לבריאה

ה'י' תהא זו שנת עצמות

קי"ד שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

MAAMAR
MAHYAFU FE'OMA'ICH - 5649

©

Published and Copyrighted by

"KEHOT" PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway, Brooklyn, N.Y. 11213

E-mail: kehot770@gmail.com

Printed in the U.S.A.

5777 • 2017

פתח דבר

לקראת יום הבהיר יו"ד-י"א שבט הבעל"ט, התחלת שנת ה"חיים" לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, ויום הסתלקות-הילולא של כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע –

הננו מו"ל בזה – בפעם הראשונה מכת"י – את המאמר ד"ה מה יפו פעמיך – תרמ"ט² מעתיק אשר לכ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע.

המאמר הוא ד"ה מה יפו פעמיך תר"ל עם כמה וכמה שינויים (וחלקם נסמנו בשוה"ג)³.

מאמר זה נתגלה לאחרונה בביכל חסידות של הרה"ח ר' בצלאל ווילשאנסקי ע"ה⁴.

ויהי רצון, אשר הדפסת קונטרס זה שהוא שלב נוסף בהפצת המעיינות חוצה, יזרו עוד יותר את התגלותו המלאה והמושלמת של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, ויחזק השי"ת בריאותו ויתן לו אריכות ימים ושנים טובות ונעימות וחיים נצחיים, ויראה הרבה נחת משלוחיו, תלמידיו, חסידיו ומכלל ישראל, וינהיג את כולנו מתוך בריאות, הרחבה ונחת, ובקרוב ממש יוליכנו קוממיות לארצנו הקדושה, ונלמד תורה מפיו של משיח צדקנו, שילמד תורה את כל העולם כולו, ומלך ביפיו תחזינה עינינו בהתגלות מלכותו לעין כל, תיכף ומי"ד ממש ממש, והיתה לה' המלוכה, אמן כן יהי רצון.

יחי אדוננו מורנו ורבונו מלך המשיח לעולם ועד!

מערכת „אוצר החסידים"

ימות המשיח,

ג' שבט, ה'תשע"ז (ה' תהא זו שנת עצמות),
ק"ד שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א,
ברוקלין, נ"י.

(1) ראה שיחת ב' ניסן תשמ"ח (סה"ש תשמ"ח ח"א ע' 347 ואילך).

(2) בעת הדפסת סה"מ תרמ"ו-תר"ן (בשנת תשמ"ז) – לא הי' מאמר זה תחי".

(3) לכללות המאמר, ראה גם ד"ה זה באוה"ת שה"ש (כרך ג) ע' תתקפד ואילך. וש"נ.

(4) בדפס לרגל היאָרצייט הראשון של בנו הרה"ח הרה"ת ר' רפאל ע"ה (ג' שבט תשע"ז). ויה"ר שזכות הדפסת והפצת מאמר דא"ח י'הי' לעילוי נשמתו, והקיצו ורגנו... והוא בתוכם תיכף ומיד ממש.

מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב. וארז"ל בסוכה שפסוק מה יפו פעמיך בנעלים קאי על עולי רגלים שנא' שלש פעמים בשנה, בת נדיב בתו של אברהם שנק' נדיב. ולכאור' צ"ל ענין וקישור הפסוק מה יפו פעמיך בנעלים ובת נדיב, שלכאור' מה שייך ענין עולי רגלים לבת נדיב.

אך הענין הוא דהנה במדר"ר נת' יותר שארז"ל שבשכר שאמר א"א מחוט ועד שרוך נעל זכו בניו למה יפו פעמיך בנעלים. והיינו כי ענין שאמר מחוט ועד שרוך נעל זהו נדיבות גדולה שאינו רוצה לקבל שום תשלום שכר כלל ממלך סדום, וע"י נדיבות זה זכה שעלה בניו¹ לרגל ג"פ בשנה. וזהו קישור הפסוק שע"י בת נדיב עי"ז זכו למה יפו פעמיך בנעלים שז"ע עליות לרגל ג"פ בשנה כו'. ולהבין ענין מה יפו פעמיך בנעלים מה שייך ענין זה למנעלים, דהנה כתיב אשר חרפו אויביך ה' אשר חרפו עקבות משיחך. פי' הלשון עקבות משיחך שמשיח נמשך דוקא מבחי' עקב וזהו שאדם ר"ת אדם דוד משיח ולכן במשיח נא' הנה ישכיל עבדי כו' וגבה הנה מאד הוא אותי' אדם שהם בחי' א' רק שמשיח הוא בחי' אחרונה הנמשך מבחי' עקב דוקא וזהו אשר חרפו עקבות משיחך וכמשיית"ל. והענין הוא דהנה כתי' ועל² הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמע', ולכאור' צ"ל איך שייך ל' אדם הלא כתי' כי לא אדם הוא כו'. אך הענין הוא דהנה בחי' ציור אדם הוא בחי' השתל' ממכ"ע דהנה כתי' ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו שהם ג' עולמו' בי"ע, הגם שיש ריבוי עולמות עד אין שיעור כמ"ש בזהר, עכ"ז בד"כ הם רק ג' עולמו' בי"ע והם מרומזים באותי' אדם א' הוא בחי' אאלפך חכ' בחי' מח' עולם הבריאה, ד' הוא בחי' דיבור שהוא עולם היצירה, מ' הוא בחי'³ לבוש של האברים שבד"כ כל אבר משונה מזולתו שיש לבושי הגוף שהם משונים זמ"ז. ועד"ז יובן למע' ג"כ ענין ג' בחי' אלו שבחי' גוף הוא כמ"ש בת"ז במא' דפתח אלי' וכמה גופין תקינת לון חסד דרועא ימינא גבו' דרועא שמאלא ת"ת גופא חכ' מוחא. וכמו שבאדם הנה המוח הוא ג"כ רק כלי להתלבשו' גילוי אור השכל והשכל המלוכב בהמוח הוא חיות של המוח, ועד"ז יובן למע' שע"ס מוחין ומדות הם רק ע"ד כמו גופין והחיות המלוכב בהם הוא בחי' א"ס שלמכאמ"כ ויש ג"כ למע' בחי' לבושי כמ"ש לבושי תקינת לון, והיינו בחי' ההשפעה שנמשך מבחי' אדם שהוא בחי' השתל' ממכ"ע כנ"ל נק' בש' לבושי כמ"ש לבושי כו' דמינייהו פרחין נשמתין לבי"ג.

(1) בסה"מ תר"ל: שבניו יעלו.

(2) בסה"מ תר"ל: ועל דמות הכסא.

(3) כנראה חסר כאן, בסה"מ תר"ל: מ"ם הוא בחי' מעשה עולם העשי'. וזהו בד"כ בחי' אדם למע' שהוא בחי' השתלשלות ג' עולמות בי"ע, דהיינו בחי' ממכ"ע. והנה כמו שבאברי האדם הגשמי יש בכל אבר ג' בחי', עצם האבר שהוא בחי' בשר גידי' ועצמות של האבר, הב' הוא בחי' חיות של האבר, הג' הוא בחי' לבוש של האבר.

(ב) והנה בבחי' לבושי' יש ג"כ בד"כ ג' בחי' יש שהם לבוש הראש ולבוש הגוף ולבוש הרגל. שלבושי הראש והגוף המה לבושים דקים שהם מצמר ופשתים וכמו לבושי דכה"ג שהם מבחי' פשתי' שהם בגדי הבד ויש לבושי צמר, ופעמים נא' ואכסך משי שהוא לבוש היותר דק שאינו מסתיר כ"כ על הגוף שע"י לבוש דק יכולים לראות מעט מהגוף וגם יכולים לסנו' ע"ג משקה כו' כי הוא הסתר דק שע"י יוכל לעבור. משא"כ לבושי הרגל שהוא בחי' מנעל שהוא בחי' לבוש גס מעור בהמה, הנה הוא מעלים ומסתיר לגמרי לבלי יתגלה כלל מהרגל וגם אין עובר משקה דרך העור מחמת רוב עביו וגסותו. וכך עד"ז יובן למע' שיש הפרש בבחי' הלבושי' שבד"כ יש ג' לבושי' שהם מחדו"מ והם מתחלקין לג' עולמות ביי"ע שבריאיה הוא בחי' עולם המח' ולכן בעולם הבריאה מאיר גילוי אלקות ולכן השרפים אומרים קדוש כי הם משיגים גילוי אלקו' לפי שבריאיה אינו מסתיר כלל שהוא ע"ד כמו אותי' המח' אינם מסתירים כלל על השכל ואדרבה ע"י נמשך הגילוי וההבנה ובלעדם לא יהי' גילוי אור השכל כלל, ובחי' עולם היצי' הוא ע"ד אותי' הדבור שע"י נמשך ג"כ גילוי אור השכל אל זולתו כנודע ולכן ביצי' מאיר גילוי אלקות ג"כ כו' אמנם בעשי' שם הוא העלם והסתר גמור והוא ע"ד כמו שאותי' הכתב שהם מסתירים על אור השכל שהרי ע"י אותי' הכתב אינו יכול להבין מי שאינו בר שכל כ"כ. וג"כ עולם הבריאה הוא עולם הנשמו' ויצי' הוא בחי' עולם המלאכים ועשי' הוא בחי' עולם הגלגלים וכוכבים ומזלות שע"י הוא בחי' עוה"ז הגשמי כו'. וזהו אשר חרפו עקבות משיחך שנשמו' דעכשיו נק' עקבות דמשיחא והיינו לפי שיש נשמות גבוהות שנמשכין מבחי' מוחין ומדות כמו נשמת התנאים והאמוראים ולזה הי' גילוי אותות ומופתים וכמו רפב"י שאמר גינאי נהרא חלוק לי מימך וחלק לו מימיו שדבר זה הי' רבותא ונס גדול אפי' במשה וס"ר נשמות ישראל, והיינו לפי שהנשמות שלהן היו מלבושי' דקים שאינם מסתירים לכן הי' יכולים להמשיך הגילוי אלקו' באותות ומופתים היפך הטבע אפי' בעולם העשי' הגשמי, משא"כ נשמו' דעכשיו. ולכן אמר ר"ז אם הראשונים כמלאכים אנו כבנ"א ואם הראשונים כבנ"א אנו כחמורים ולא כחמורו של ר' פנחס בן יאיר. והיינו כי אין ערוך כלל בין הנשמו' הראשונים לנשמו' שהי' בימי האמוראים וכ"ש נשמות דעכשיו שהם בחי' עקבי דמשיחא היינו הנשמות הם מבחי' לבוש העקב שהוא בחי' נעל כו' ולכן הוא מסתיר ומעלים לגמרי כו'. ולכן נא' אותותינו לא ראינו פי' הגם כי גם עכשיו יש אותות ומופתים בכל עת ובכל רגע מ"מ לא ראינו שאין נראה כלל מפני הלבוש גס שמעלים ומסתיר כו'.

(4) בסה"מ תר"ל: ה'.

(5) בסה"מ תר"ל נוסף: הנהגת.

ג) **אלגם** הנה מ"מ נק' עקבות משיחך⁶ הוא ל' עקב כנ"ל הב' ל' הילוך כמ"ש צאי לך בעקבי הצאן שקאי על האבות כנודע מארז"ל בשבת דל"ג, ומשיח נמשך דוקא בבחי' עקב והיינו לפי שאף שהמנעל הוא מסתיר כנ"ל אך מ"מ הוא שומר ומגין על הרגל לפי שבהרגל הולכין על הארץ שיש שם רפש וטיט וקוצים שבלתי לבוש המנעל יזיק להרגל ולכן צריכין להרגל מנעל ולבוש המנעל דוקא שהוא לבוש גם שמגין על הרגל שלא יתלכלך. וכ"ז הוא במשל, ועד"ז יובן למע' במדת המל' שז"ע מ"ש רגלי' יורדות כו' שבחי' רגל הוא בחי' היותר אחרונה שבמל'. דהנה כתי' ואתה מחי' את כולם מלכותו בכל משלה ואפי' בבחי' הקליפות להחיותם וזהו רגלי' יורדות מות שהוא בחי' ז"מ רעות שנמשכו מז' מלכין קדמאין דתהו שנפלו בשבירה שנא' בהם וימלוך וימת יכול להיות שיהי' יניקת החיצונים מבחי' הרגל יותר הצורך⁷, ולזה צריך הרגל לבחי' מנעל שכמו בגשמי' המנעל הוא שמירה שלא יתלכלך הרגל כן עד"ז יובן למעל' שבחי' המנעל הוא שמירה להרגל לבלי יוכלו הקליפות לקבל יניקה מהקדושה יותר מהראוי להם כו'. וז"ע המלאכים מט"ט וסנדל שנק' מנעל דשכינתא שהוא בחי' שרו ש"ע ולכאו' צ"ל מהו שייך שרו של עולם הלא הכל מאתו ית' ע"ד שארז"ל אין לך עשב מלמטה שאין לו כו'. ולכן מפני שההשפעה עובר ע"י מט"ט וסנדל שהם בחי' נעל דשכינתא כנ"ל עי"ז נשמר שלא יומשך להם יותר מדאי כי המנעל הוא לבוש עב יותר משארי הלבושים כנ"ל שעיי"ז זה המנעל אינו עובר ההשפעה במהירות כ"כ כ"א בצמצום עד שמצמצם לבלי יגיע לבחי' הקלי' יניקה רבה מהקדושה כ"א מעט מזעיר כפי אשר הוגבל להם.

והנה בעבודת האדם יש ג"כ מנעל שהוא לבוש העקב. דהנה כתיב עון עקבי יסובני שהוא בחי' עוונות שאדם דש בעקביו ע"ד מ"ש הוי מושכי העון בחבלי השוא ובעבותות [כעבות] העגלה חטאה ופירש"י גוברים [גוררים] היצה"ר עליהם מעט מעט בחבלי השוא כחוט של קורי עכביש וכשנתגברה בהם מתגבר והולך עד שנעשה כעבותות העגלה שקושרין בהם את הקרון למשוך ולכן העבודה לשמור את העקב אפי' שעוונות שאדם דש בעקביו כו'. וזהו ע"ד מ"ש וידו אוחות בעקב עשו לבלתי יגיע לו תוספות יניקה אפי' מבחי' עקביים ובעבודה הוא לשמור את עצמו ש' אפי' מעוונות שאדם דש בעקביו שלא יהי' עוון עקבי יסובני. וזמ"ש בשמרם עקב רב פי' שע"י שמירת העקב יזכו לבחי' רב היינו בחי' מה רב טובך אשר צפנת ליראיך⁸ וזהו והי' עקב תשמעון וארז"ל השכר אני נותן בעקב בבחי' עקבות כו' כנ"ל אשר שמע אברהם כו'.

6) כנראה חסר כאן. בסה"מ תר"ל: משיחך, שבעקב יש ב' פירושים, הא' לשון עקב כו'.

7) בסה"מ תר"ל: מהצורך.

8) בסה"מ תר"ל: אשר צפנת כו'.

ד) והנה שמירת העקב הוא ע"י המנעל והענין הוא דהנה כתי' ושבתם וראיתם בין עובד אלקי' לאשר לא עבדו וארז"ל תרווייהו צדיקים גמורים אלא שאינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחד כו' והיינו כי פי' עובד אלקי' הוא מל' עורות עבודים. דהנה יש ק"ך צירופי אלקי' והנה ידוע כי ממ"ח צירופי' האחרונים דש' אלקי' (שהם כנגד עשי' כו' כנודע) יכול להיות יניקה לחיצונים והעבודה הוא לעבוד את שם האלקי' ע"ד עורות עבודים שכמו שאנ"ר בגשמי' שעור הבהמה יש לה סרחון וכאשר מעבדין אותה נעשה האור [העור] מתוקן, ויפה כמו"כ יובן עד"ז למע' דש' אלקי' מח" צירופי' אחרונים יכול להיות יניקה כו' כנ"ל, אכן ע"י העיבוד היינו שממשיכים שמש הוי' בשם אלקי' עי"ז נתתקנו מ"ח צירופים אחרונים ג"כ. וזהו ההפרש בין עובד אלקי' לאשר לא עבדו אינו דומה כו' והיינו כי רגילותם הי' לחזור ק"פ, והאחד היפך טבעו שזהו יותר מרגילותם והיינו לימוד התו' באתכפיא עי"ז הוא בחי' עובד אלקי' כו' ועי"ז נעשה שמירה להרגל כו'. וזהו מה יפו פעמיך בנעלים פעמיך הוא בחי' רצו"ש שהרצוא הוא בחי' תשוקה ליכלל ולהבטל אליו ית' ונמשך מההתבוננו' איך דאני הוי' לא שניתי איך דכולא קמי' כל"ח ואתה הוא קודם שנבה"ע ואתה הוא לאחר שנבה"ע ואין שום שינוי ולכן צ"ל ועמך לא חפצתי דהיינו כל מה שעמך לא חפצתי כלל לא בג"ע התחתון ולא בגעה"ע כ"א ליכלל וליבטל אליו ית' כו'. וזהו בחי' רצוא והשוב הוא בחי' המשכה למט' שזהו מ"ש בס"י אם רץ לבך שוב לאחד פי' שלאחר הרצוא צ"ל בחי' השוב דהיינו להמשיך גילוי אלקותו ית' למט' ולא שישאר בבחי' רצוא כי נתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים כו'. והנה ברר"ש יש כמה מדרי' שיש רצו"ש במלאכים ונשמות וכמ"ש והחיות רצו"ש ומלמע' למטה יש ג"כ בחי' רצו"ש שהוא בחי' מטי ולא מטי כו' וזהו"ע היופי כי היופי הוא כשכולל מכמה גוונים כו'. וזהו מה יפו פעמיך בנעלים שההילוך הוא בנעלים היינו ע"י בירור והיפוך נה"ב דוקא ושרשו מבחי' נעל בחי' שמרי האופנים כו'.

ה) והנה למע' הפי' מה יפו פעמיך בנעלים היינו שהיופי נמשך גם בהמנעלים ע"ד מ"ש ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה שההילוך נמשך גם בין העומדים היינו המלאכים הנק' עומדים, והיינו לפי שההשפעה אלקי' הנמשך לישראל נמשך ע"י המלאכים לכן גם הם מתעלים ע"י ישראל כו'. וזהו"ע שמקדמים ברכת יוצר אור קודם ק"ש כמ"ש במ"א. והנה כתי' ורחצתי [רחצתי] את רגלי שבשבת הוא בחי' עליות המל' כי בחול כתי' כי ששת ימים עשה כו' שהוא בחי' ירידה והשפלה אבל בשבת הוא בחי' עליית המל' ולכן בע"ש ואתפרשת מסט"א (שבע"ש מתעלים כל הבחי' כמ"ש במ"א) וזהו רחצתי את רגלי

והיינו שגם המנעל עצמו מתעלה בשבת כי בחול הגם שהמנעול מגין על הרגל שלא יתלכלך אעפ"כ המנעל¹⁰ מתעלה. וזהו מ"ש נער הייתי גם זקנתי כו' וארוז"ל שרו ש"ע אמרו וה"ה דהנה בחול נק' נער לפי שמקבל מבחי' נער ישראל אבל בשבת ויו"ט הוא בחי' וגם [גם] זקנתי שפי' זקן שקנה חכ' שמקבל מבחי' ישראל סבא כו' ששרש ענין זקן למע' רומז לבחי' ע"י יתיב כו'. וזהו מה יפו פעמיך בנעלים כו' כי בת נדיב בתו של אברהם שנק' נדיב שנא' מחוט ועד שרוך נעל שזהו נדיבות גדולה כי הי' לו לקבל עבור טרחתו כמו ענר אשכול¹¹ וממרא שלקחו חלקם ואעפ"כ לא קבל לפי שהי' נדיב ביותר שזהו"ע ורב חסד כי אית חסד ואית חסד אית חסד שנק' חסד עולם ואית חסד דאיקרי רב חסד כו' ואברהם ע"י הנדיבות הגיע לבחי' רב חסד כו'. והנה יניקת החיצונים הוא משני אופנים או מריבוי הצמצום או מבחי' גבוה מאד כמו רב חסד שאינו תופס מקום כלל כמ"ש כמה ארך אפים לפניו וכתי' ארך אפים וגדל חסד כו' והנה אם לעוברי רצונו כך לעושי רצונו על אחת כמה וכמה דהיינו שאברהם ע"י הנדיבות המשיך בחי' זו ממש בבחי' פנימי' ועי"ז זכו בניו לבחי' מה יפו פעמיך בנעלים דהיינו שהמנעלים יתעלו ג"כ שיהיו בבחי' גם זקנתי שמקבל מבחי' ע"י יתיב כו' בחי' רב חסד כו'.

10) כנראה חסר כאן. בסה"מ תר"ל: המנעול עצמו מתלכלך בטיט כו' אך בשבת נא' רחצתי את רגלי ואתפרשת מסט"א כו' גם המנעול מתעלה.

11) בסה"מ תר"ל: אשכול.

לע"נ

**הרה"ח הרה"ת ר' רפאל
בן הרב ר' בצלאל ע"ה
ווילשאנסקי**

זכה לשמש בשליחות כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ זצוקללה"ה נבג"ם זי"ע
– ויבלחט"א – כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
בלשכת ליובאוויטש האירופאית במשך קרוב לשבעים שנה

נלב"ע אור ליום ד' פ' בא ג' שבט התשע"ו

יהי רצון שתהא עליית הנשמה, ועד הענין הכי נעלה,
"והקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם
בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א והוא יגאלנו
יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יגלה אכי"ר

יה"ר שיראה רוב נחת מבניו – התמימים בפרט,

משלוחיו, חסידיו וכלל ישראל – בכלל

ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו הק'

ויבנה ביהמ"ק במקומו ויקבץ נדחי ישראל

בגאולה האמיתית והשלימה

נאו תיכף ומי"ד ממ"ש!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

